ผลการวิเคราะห์ศักยภาพและความเสี่ยงด้านการผลิตและจัดการสินค้า กระเจี๊ยบเขียว

กลุ่มผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียว
ตำบลสระพังลาน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

แผนที่ตั้งกลุ่ม และแผนผังแปลง

กลุ่มผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียว ตำบลสระพังลาน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

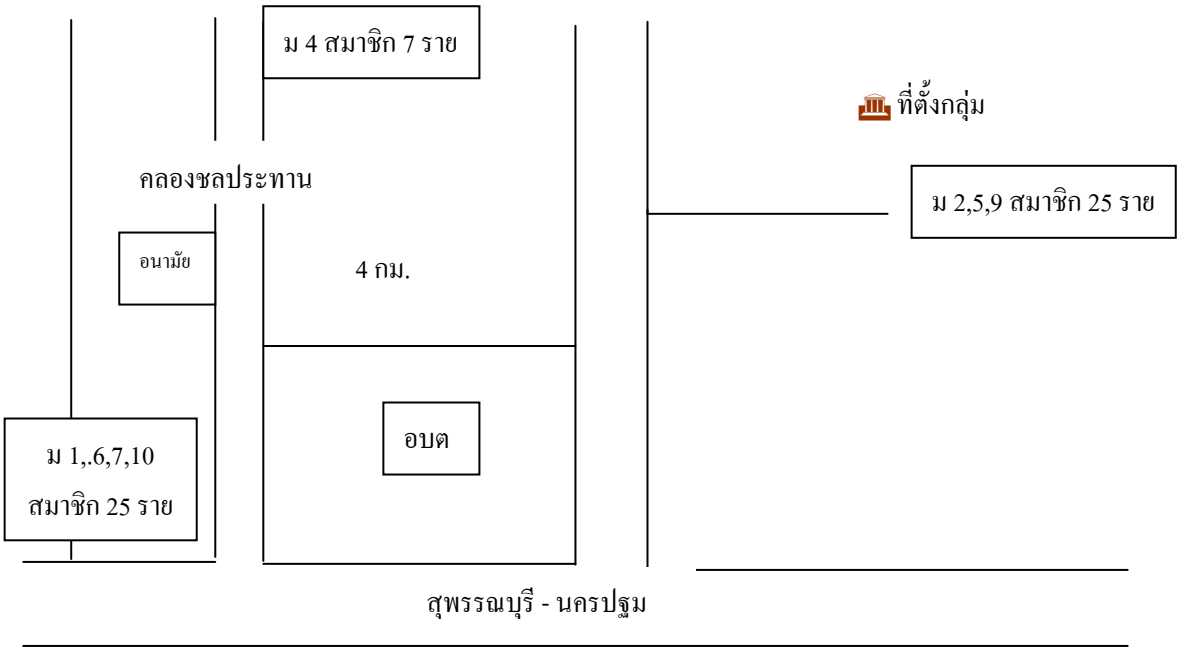

1.การวิเคราะห์ตนเอง

1.1 ข้อมูลพื้นฐานกลุ่ม

<u>ข้อมูลด้านสังคมและเศรษฐกิจ</u>

- จำนวนสมาชิก 150 ราย
- พื้นที่ 300 ไร่ จำนวนพื้นที่ต่อรายที่มากที่สุด 2 ไร่ น้อยที่สุด 2 งาน
- รายได้สมาชิก สูงสุด 8,000 บาท/อาทิตย์ ต่ำสุด 3,000 บาท/อาทิตย์

<u>ข้อมูลด้านการผลิต</u>

- พื้นที่ 300 ไร่
- ผลผลิตต่ำสุด 25 กก/ไร่/วัน = 750 กก/ไร่/เดือน
- ผลผลิตสูงสุด 50 กก/ไร่/วัน = 1500 กก/ไร่/เดือน
- ผลผลิตมากเดือน มีค-เมย 2000 กก/วัน/กลุ่ม
- ผลผลิตน้อยเดือน ธค-มค 1000 กก/วัน/กลุ่ม
- เงินกองทุนและการบริหารเงิน ไม่มีกองทุนกลุ่ม

1.2 การวิเคราะห์ศักยภาพบริหารจัดการกลุ่ม

<u>การบริหารจัดการธุรกิจ</u>

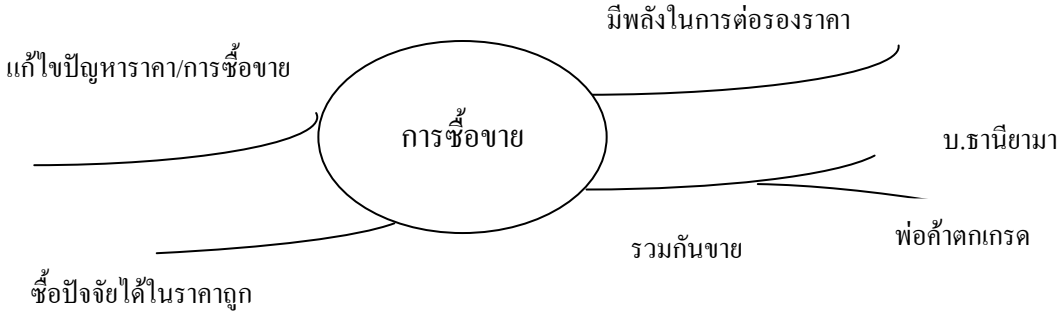

- การซื้อขาย รวมกันขายให้กับบริษัทธานียามาสยาม จำกัด และพ่อค้าตกเกรด
- มีพลังในการต่อรองราคา
- ซื้อปัจจัยการผลิตจากบริษัทในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด
- แก้ไขปัญหา/ราคาซื้อขาย
- แหล่งเงินทุน จาก เพื่อนบ้าน ธกส ตนเอง
- โครงสร้างของกลุ่ม

การบริหารจัดการกลุ่ม

1) ประธาน บริษัทแต่งตั้ง

2) รองประธาน 1 คน สมาชิกเป็นผู้เลือก

3) มีการประชุมตามที่บริษัทกำหนด ไม่มีการจดบันทึก

4) ประชุมปีละ ประมาณ 5-6 ครั้ง

5) มีข้อบังคับในเรื่องสารเคมี ตามที่บริษัทกำหนด

2 วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตและการตลาดของกลุ่ม

2.1 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียการ

- ตลาดของกลุ่ม

1) ขาย 2 เกรด M ราคา 22 บาท ตัดคุณภาพประมาณ 1-2 %

L ราคา 10 บาท ตัดคุณภาพประมาณ 1-2 %

ตกเกรด ราคา 3-5 บาท ขายพ่อค้าประมาณวันละ 300 – 400 กก.

2) ปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ไร่ ละ 300 บาท

แรงงานจ้างในหมู่บ้าน และใช้แรงงานในครัวเรือน

สารเคมี ซื้อจากบริษัท

บริษัทสุ่มตรวจสารเคมีทุกอาทิตย์

2.2 ความต้องการของลูกค้าและผู้บริโภค

ประเภทของลูกค้า

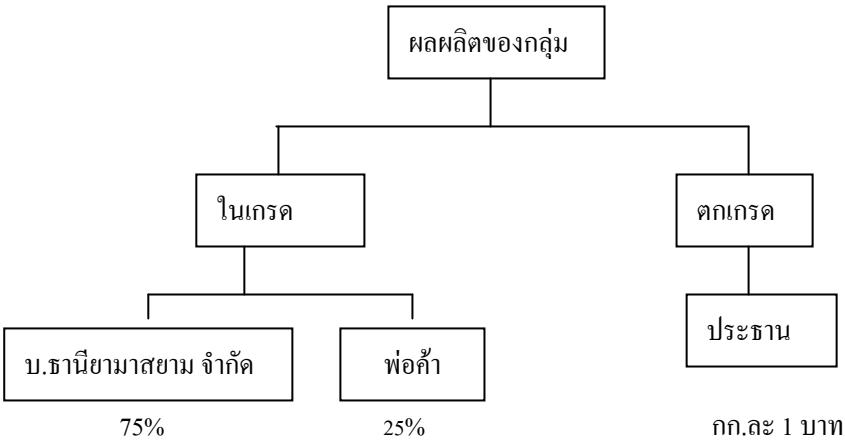

- เกรด ฝักสีเขียว 5 เหลี่ยม ฝักตรง ไม่มีเกรด

- 80% M 22 บาท ความยาว 7.5-9 cm ราคาขึ้นลงตามตลาด 3-10 บาท/กก

- 20% L 10 บาท 9-12 cm

- ซื้อผลผลิตทั้งปี

- ทำสัญญาซื้อขายผลผลิต ปีละ 1 ครั้ง

- ปีนี้(2550) หยุดรับซื้อตั้งแต่เดือน พ.ค. เนื่องจากญี่ปุ่นพบสารตกค้างในกระเจี๊ยบเขียวที่มาจากประเทศไทย

- บริษัทเป็นผู้จัดหาเมล็ดพันธุ์

- บริษัทเก็บเงินค่าประกัน 500 บาท/ไร่ (เมล็ดพันธุ์ 300 บาท ตะกร้า 200 บาท) ถ้าเกษตรกรส่ง

- ผลผลิตให้บริษัท เป็นระยะเวลา 2.5 เดือน จะคืนเงินให้

- ส่งผลผลิตไปประเทศญี่ปุ่น

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการผลิตสินค้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

- ปริมาณน้ำฝน ฝนตกมากเดือน พ.ค. และต.ค.

- อากาศร้อนเดือน เม.ย.-พ.ค.

4. การวิเคราะห์กระบวนการผลิตและการจัดการ

4.1 กระบวนการผลิต

ปฏิทินการผลิตกระเจี๊ยบเขียวของกลุ่ม

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ไถที่ แทงร่อง ตีหลุม หยอดเมล็ดหลุมละ3เมล็ด ใส่ปุ๋ยสูตร 25-7-7 จำนวน 50 กก./ไร่ หลังปลูก 7 วัน พ่นสารเคมีป้องกันเชื้อรา/แมลง	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ใส่ทุก 15 วัน จำนวน 50 กก./ไร่ เก็บเกี่ยวผลผลิตพร้อมตัดใบทิ้ง	เริ่มแตกแขนง	เปิดแปลงใหม่		กลุ่มหยุดทำการผลิต			——— เปิดแปลงใหม่ทุก 15 วัน ตามแผนการผลิตของ ———			

ถ้าตัดต้นและมีการบำรุงรักษาสามารถเก็บผลผลิตได้ถึง 5 เดือน โดยตัดต้นเหลือแค่หัวเข่า และใส่ปุ๋ยบำรุงทุก 15 วัน

- การจัดการศัตรูพืช ศัตรูกระเจี๊ยบเขียวและการป้องกันกำจัด

1) เพลี้ยจักจั่น ใช้คอร์ฟิดอร์

2) เพลี้ยแป้ง ใช้คอร์ฟิดอร์

3) เพลี้ยไฟ ใช้คอร์ฟิดอร์

4) แมลงหวี่ ใช้คอร์ฟิดอร์

5) ราดำที่ขั้ว ไวท์ออย ไตรโครเดอร์มา สารประกอบคอปเปอร์

6) โรคใบลาย ถอนทิ้ง

7) ฝักตุ่ม น้ำส้มควันไม้ คอร์ฟิดอร์ฉีดเข้าในดอกบาน

8) หนอน อะทาบรอน โปรเครม

9) มด กัดต้นอ่อน กัดดอก ไม่ใช้อะไร

10) ด้วงหมัดผัก น้ำส้มควันไม้ คอร์ฟิดอร์ฉีดเข้าในดอกบาน

11) ตัดยอดทิ้งให้แตกใหม่ (แปลงที่ใช้จะมีฝักที่เป็นตุ่มน้อยกว่า)แต่ไม่ได้ลดสารเคมี

- การเก็บเกี่ยวและวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

1) เก็บเกี่ยวผลผลิตที่ฝักมีความยาว 7-10 ซม ใช้มีดโค้งตัดให้ขั้วเสมอ

2) ทำความสะอาดโดยใช้น้ำล้าง (น้ำปกติที่ใช้รด) ด้วยการจุ่มลงในภาชนะใส่น้ำแล้วผึ่งให้แห้ง (ไม่ให้ช้ำ)

3) ใส่ตะกร้าบุด้วยใบตองหรือหนังสือพิมพ์ คัดขนาด

4) นำไปที่จุดรับซื้อ ขนส่งโดยรถจักรยานยนต์ ซาเล้ง ชั่งน้ำหนัก ถ้าฉีดพ่นสารเคมีต้องติดป้านกรณีฉีดมาน้อยกว่า 3 วัน

5) การขนส่งจากจุดรับซื้อไปบริษัทใช้รถห้องเย็นของบริษัท

- ต้นทุนการผลิต

1) ประมาณ 15,000 บาท/ไร่/รุ่น

5.การวิเคราะห์ปัญหาและความเสี่ยงในการผลิตและการจัดการ

จุดเด่น

1. พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน มีน้ำตลอดปี
2. ขนาดพื้นที่ปลูกไม่มาก
3. มีแรงงานในหมู่บ้าน(จ้าง)
4. มีบริษัทดูแล รับซื้อแน่นอน
5. แหล่งน้ำมีความปลอดภัย
6. มีผู้นำที่ชัดเจน
7. พันธุ์ตามความต้องการของบริษัท
8. มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
9. สมาชิกมีความร่วมมือดี

โอกาส

1. บริหารโดยกลุ่ม
2. รวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่/ย่อย
3. จัดหาแหล่งเงินทุน
4. ขยายตลาดพ่อค้าปลีก
5. ขยายจุดรับซื้อ
6. หน่วยงานส่งเสริมความรู้/เพิ่มผลผลิต/ลดต้นทุน
7. เข้าสู่ระบบ GAP

จุดอ่อน

1. สภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่ม
2. ไม่มีการตรวจวิเคราะห์ดิน-น้ำ
3. ไม่มีการบริหารในรูปกลุ่ม
4. ไม่มีกองทุน
5. ไม่มีข้อตกลงภายในกลุ่ม
6. ผู้นำยังไม่ได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่
7. ไม่มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง

อุปสรรค

1.ปัญหาศัตรูพืช

2.ปัญหาแหล่งเงินทุน

3.ไม่มีการคัดเกรด ณจุดรับซื้อ

4.บริษัทเป็นผู้กำหนดการผลิต

5.มีผู้รับซื้อแบบผูกขาด

6. การจัดทำแผนแก้ไขปัญหาและการควบคุมความเสี่ยงในจุดต่างๆ

กลุ่มผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียว ตำบลสระพังลาน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ปัญหา	สาเหตุ	วิธีการแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
1.บริษัทหยุดรับซื้อ	กระเจี๊ยบเขียวที่ส่งออกมีสารตกค้าง(ที่อื่น)	ขยายตลาดเช่นตลาดแช่แข็ง หาพืชทดแทน	กสก,เกษตรกร เกษตรตำบลเป็นผู้ประสาน
2.ศัตรูพืช	สภาพอากาศ	ให้ความรู้เรื่องการป้องกัน กำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน	ศูนย์บริหารศัตรูพืช เกษตรตำบลเป็นผู้ประสาน
3.ต้นทุนสูง	ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง	ทำปุ๋ยหมักใช้เอง ยืดเวลาเก็บผลผลิต(ตัดแต่งต้น) ใช้สารชีวภาพแทนสารเคมี มีกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้สารเคมี	เกษตรกร
4.ไม่มีการบริหารงานกลุ่ม	ไม่มีคณะกรรมการ,ไม่มีกฎระเบียบ	ตั้งคณะกรรมการ ,กำหนดแนวทางการดำเนินงาน,จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน	เกษตรกร,เกษตรตำบล
5.เมล็ดไม่เพียงพอ	บริษัทจำกัดพื้นที่	ขยายเวลาเก็บเกี่ยวโดยการตัดแต่งต้น หาผู้รับซื้อผลผลิตจากต้นที่ตัดแต่ง	เกษตรกร
6.คุณภาพฝักไม่ดี	ให้ปุ๋ยไม่เพียงพอ ได้น้ำมากเกินไป	ปรับปรุงการดูแลรักษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่ม	เกษตรกร
7.การคัดเกรดไม่แน่นอน	เกษตรกรไม่ได้คัดแยกเกรด	รวมกลุ่มให้เข้มแข็ง ปฏิบัติตามกฎ คัดเกรดก่อนนำมาส่ง	เกษตรกร

รายชื่อผู้เข้าร่วมการวิเคราะห์ศักยภาพและความเสี่ยงด้านการผลิตและจัดการสินค้า
กลุ่มผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียว ตำบลสระพังลาน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

นางสาวจิราภา จอมไชสง

นางสาวมณฑกาพ ลีมา

นางสาวจิดาภา สระเศษ

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดราชบุรี

นางสาวขนิษฐา พงษ์ปรีชา

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

นายสมปอง แก้วเพชร

กลุ่มผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียว ตำบลสระพังลาน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี